

18 Μαρτίου 2015

Ο άγ. Νεόφυτος ο Έγκλειστος και οι ιεραποδημίες

/ [Πεμπτούσια](#)

image not found or type unknown

[Προηγούμενη δημοσίευση:<http://www.pemptousia.gr/?p=91874>]

Εκεί λάξευσε το ασκητήριό του[21], και μετά δημιούργησε τον ναό της Εγκλείστρας, που τον αφιέρωσε στον Τίμιο Σταυρό, καθώς και ένα κελί στο οποίο έσκαψε τον τάφο του. Ο Άγιος ζούσε κλεισμένος σ' αυτό το κελί, γι' αυτό και ονομάζεται Έγκλειστος, αλλά στη συνέχεια ένεκα των πολλών επισκέψεων και των προσκυνητών αναγκάζεται να διακόψει την ησυχαστική του ζωή. Το 1170 μ.Χ.[22] ίδρυσε μονή με δέκα μοναχούς, έκτισε κελιά και έγραψε την παγκοσμίως γνωστή *Τυπική Διαθήκη*[23], είδος Κανονισμού για τη λειτουργία της μονής.

Καταδεικνύεται ότι ο άγιος, κινούμενος από αγάπη προς τον πλησίον, κάνει υπέρβαση του εαυτού του, θυσιάζει την ησυχαστική του ζωή και αρχίζει να δέχεται συνασκητές, ιδρύει μια νέα μοναστική κοινότητα και προσφέρει καθοδήγηση στους πιστούς που τον επισκέπτονται. Επειδή το πλήθος των πιστών και των προσκυνητών γίνεται τόσο μεγάλο, ώστε να διαταράσσεται υπερβολικά η προσωπική του ηρεμία και δυνατότητα αυτοσυγκέντρωσης, δημιουργεί τη «Νέα

Εγκλείστρα» σε μια προσπάθεια να αποκαταστήσει την ισορροπία στον χώρο αυτό της άσκησής του. Στη συνέχεια κτίζεται η ιερά Μονή, η οποία καθίσταται πλέον εδώ και εννέα αιώνες πνευματικός φάρος και πόλος έλξης πολλών προσκυνητών και περιηγητών και σαφώς συμβάλλει με τον τρόπο αυτό στην ανάπτυξη του Θρησκευτικού και Προσκυνηματικού Τουρισμού στο νησί.

Το παράδειγμα του Αγίου φανερώνει, πέρα από την αγάπη, τη θυσία, την προσφορά προς τον συνάνθρωπο και την ποιμαντική διακονία και φιλοξενία προς τους προσκυνητές του ιερού αυτού χώρου. Ίσως η περίπτωσή του να αποτελεί μοναδικό παράδειγμα προς μίμηση και για τα μέλη σήμερα της κοινότητας των ιερών χώρων, των διαφόρων προσκυνημάτων, καθώς και των ιερών μονών στην Κύπρο και όχι μόνο.

Πιστεύοντας πως αυτά τα οποία είχε κερδίσει από τον δικό του αγώνα και μελέτη είχε χρέος να τα προσφέρει και στους συνανθρώπους του, άρχισε να κηρύττει και να συγγράφει. Ως πατέρας της Ορθόδοξης Εκκλησίας βρίσκεται στο επίπεδο των μεγάλων Πατέρων και παραλληλίζεται με τον ιερό Χρυσόστομο[24].

Αν μάλιστα κρίνει κανείς ότι ο Άγιος παραμένει στο νησί και ζει σε αυτήν την κρίσιμη περίοδο της δύσης της Βυζαντινής περιόδου στην Κύπρο, με κύριο χαρακτηριστικό την επτάχρονη τυραννία του Ισαακίου Κομνηνού,[25] των Λατίνων και Ενετών, κατά του ορθοδόξου και ελληνικού λαού της Κύπρου, τότε φανερώνεται η θεία οικονομία του Θεού προς τη μεγαλόνησο μέσω του Αγίου και αναδεικνύεται ο Νεόφυτος ο Έγκλειστος ως Πατέρας, Ποιμνήν και Διδάσκαλος. Η Εγκλείστρα μεταμορφώνεται σε πνευματική και εθνική κολυμβήθρα, όπου αναβαπτίζεται όλος ο λαός και, προπάντων, οι προασπιστές των οσίων και ιερών της αγίας Νήσου Κύπρου.

Με τη σύνταξη όλων των αγιολογικών και άλλων εγκωμίων ο Νεόφυτος από την Εγκλείστρα κατάφερε να διδάξει όχι μόνο τους μοναχούς της Μονής του, αλλά και ολόκληρο τον λαό του Θεού της Κύπρου. Εκείνο, επίσης, το οποίο εφάρμοσε ο Άγιος σε όλη του τη ζωή, ήταν η μνήμη του θανάτου και η προτροπή του, την οποία άφησε ως παρακαταθήκη σε όλους τους προσκυνητές: «Άγαθὸν ὑπέρτατον παντὸς ἀγαθοῦ, Θεοῦ φόβος καὶ μνήμη θανάτου».

Όλοι κατέφευγαν στον «διδάσκαλο» Νεόφυτο, που στήριξε πνευματικά τους εγγύς και τους μακράν με τον προφορικό και γραπτό λόγο του, αλλά κυρίως με την προσωπική ενάρετη, ασκητική και αγιαστική ζωή του[26], υποδεικνύοντας την οδό της εκκλησιαστικότητας στους μοναχούς, καθώς και σε όλους τους πιστούς και προσκυνητές που μέχρι και σήμερα αισθάνονται την παρουσία και τη χάρη του, προσκυνώντας τα άγια λείψανά του και αποχωρούν πνευματικά ωφελημένοι και

αναβαπτισμένοι.

Παρατηρείται, έτσι, το εύρος του ποιμαντικού έργου του αγίου, καθώς και η σπουδαιότητα της ποιμαντικής πτυχής της διακονίας των μοναστηριών, των πατέρων, ποιμένων και μοναχών προς τους διάφορους επισκέπτες και προσκυνητές που συμμετέχουν σε θρησκευτικές και προσκυνηματικές εκδρομές και ταξίδια. Η ίδρυση εξάλλου της Ιεράς του Μονής, η οργάνωση, η διαποίμανση με προσφορά πατρικής στοργής και αγάπης από τον ίδιο τον Άγιο, ο οποίος προηγουμένως λάξευσε στον βράχο το ερημητήριο του, χάραξε το δρόμο της αγιότητας μέσω της μετάνοιας, της προσευχής και της άσκησης[27]. Ένας δρόμος κατά τα άλλα πνευματικής πορείας, που χρειάζεται ο κάθε άνθρωπος στη σημερινή εποχή, στην πραγματοποίηση της οποίας θα μπορούσαν να συμβάλουν οι προσκυνηματικές περιηγήσεις και διαδρομές με την ανάπτυξη του Θρησκευτικού και Προσκυνηματικού τουρισμού στην Κύπρο.

[Συνεχίζεται]

[21] Βλ. Γ. Καρούζης, *Περιδιαβάζοντας την Κύπρο*, Πάφος, εκδ. ΣΕΛΑΣ Κέντρο Μελετών, Ερευνών και Εκδόσεων, Λευκωσία 2007, σ. 67, όπου και η αναφορά του Αγίου για το μέρος της εκλογής του:

« Τὸ βραχύτατον σπήλαιον ... ὃ ἦν ἔρημον καὶ διαφορῶν ὀρνίθων ἀνάπαυλα,
έμοι κατεφάνη ἐράσμιον διὰ τοῦ τόπου τὸ ἥσυχον».

[22] Βλ. Ι. Π. Τσικνόπουλλος, *Ιστορία της Εκκλησίας Πάφου*, έκδ. Λευκωσία 1971, σ. 59.

[23] Βλ. Νεόφυτος Ἐγκλειστος, *Τυπική Διαθήκη, Συγγράμματα, Β΄*, ό.π., σ. 39.

[24] Βλ. Ι. Π. Τσικνόπουλλος, *Το συγγραφικό έργο του Αγίου Νεοφύτου*, έκδ. Κυπριακά Σπουδαί, Λευκωσία 1958, σ. 198.

[25] Βλ. Β. Γιούλτσης, *Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Άγιος Νεόφυτος Ἐγκλειστος, Ιστορία, Θεολογία, Πολιτισμός*, ό.π. σ. 568.

[26] Βλ. Β. Γιούλτσης, *Πρακτικά Α΄ Διεθνούς Συνεδρίου Άγιος Νεόφυτος Ἐγκλειστος, Ιστορία, Θεολογία, Πολιτισμός*, ό.π. σ. 48.

[27] Βλ. Νεόφυτος Ἐγκλειστος, *Τυπική Διαθήκη, Συγγράμματα, Β΄*, ό.π., σ. 51.